

INFORME SOBRE LA VALORACIÓ DE LES AL·LEGACIONS PRESENTADES I ELS CANVIS INTRODUÏTS AL PROJECTE DE DECRET

Fets

1. El 8 de setembre de 2018 es va publicar en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears* l'anunci d'informació pública del Projecte de decret sobre indemnitzacions per costs de conservació, manteniment, explotació i instal·lació dels serveis públics d'aigües residuals. Per mitjà d'aquest anunci s'informava que aquest Projecte es podia consultar a la pàgina web de la Direcció General de Recursos Hídrics i s'obria un procés d'informació pública, que acabava el dia 28 de setembre de 2018, mitjançant el qual tots els ciutadans i ciutadanes es podien informar del projecte de decret i presentar les al·legacions que trobassin oportunes.

2. Així mateix es va notificar a les entitats directament interessades, actuals beneficiaris d'aquestes indemnitzacions, així com als ens territorial ,FELIB i consells insulars, l'apertura d'un període d'audiència per a que poguessin presentar al·legacions.

3. Finalitzat el període per presentar al·legacions s'han rebut les següents al·legacions:

- Al·legacions presentades per Aguas de Son Tovell SA
- Al·legacions presentades per Castellosa SL
- Al·legacions presentades per l' Ajuntament de Sant Llorenç
- Al·legacions presentades per l'Empresa de Serveis del Municipi de Manacor SA
- Al·legacions presentades per l'Empresa Municipal de Serveis d'Alcúdia SAU
- Al·legacions presentades per Calvià 2000 SA
- Al·legacions presentades per EMAYA SA
- Al·legacions presentades pel Consell Insular d'Eivissa

Respecte les al·legacions presentades:

Cada una de les al·legacions s'ha contestat en la resposta donada a cada una de les entitats al·legants. Aquí únicament es farà un resum dels principals fets al·legats.

1- Al·legacions sobre els beneficiaris de les indemnitzacions.

Es sol·licita que es puguin considerar beneficiaris de les indemnitzacions entitats no públiques. Aquesta al·legació es desestima ja que la pròpia llei del cànon de sanejament, Decret legislatiu 1/2016, pel qual s'aprova el text refós de la llei 9/1991, de 27 de novembre reguladora del cànon de sanejament d'aigües, indica que qui té dret a percebre aquestes indemnitzacions són els ajuntament i les altres entitats públiques que presten el servei de depuració d'aigües residuals . Per altra banda el Tribunal Superior de Justícia de les Illes Balears , en la seva sentència núm.471 de 5 de juny de

2013 va manifestar que conforme a aquesta disposició únicament els ajuntaments i restants entitats públiques que prestin el servei de depuració d'aigües residuals han de ser indemnitzats pels costos de conservació, manteniment i explotació que suportin i que el mecanisme lògic seria que l'administració autonòmica indemnitzàs a les entitats locals i que aquestes abonassin a l'empresa privada els serveis que aquesta els presta.

2-Al·legacions sobre la necessitat de garantir la plena indemnitat dels costos de la prestació del servei de tractament d'aigües residuals.

Al·leguen que al estar subjectes les indemnitzacions a la disponibilitat pressupostària s'estaria vulnerant el principi d'autonomia local i de suficiència financera dels ens locals, ja que el prestar un servei de depuració és una competència municipal però no poden establir una taxa específica per cobrir aquests costos ja que es donaria una doble imposició al coincidir el fet imposable i altres aspectes que regularien aquesta possible taxa amb el cànon de sanejament.

Al respecte s'indica que el projecte de decret que s'està elaborant desenvolupa aspectes regulats al Decret legislatiu 1/2016, de 6 de maig, pel qual s'aprova el text refós de la Llei 9/1991, de 27 de novembre, reguladora del cànon de sanejament d'aigües i que la disposició addicional segona de aquesta norma indica que *en tot cas, el dret i la quantia de les indemnitzacions **queden sotmesos a les disponibilitats pressupostàries**, i també, pel que fa a les indemnitzacions per obres i instal·lacions, a la planificació que estableixi la Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca.*

Per tant la normativa de desenvolupament d'aquesta norma no pot fer més que adaptar-se a l'establert a la Llei.

Per altra banda, les referències que al projecte de decret es fan a l'exigència de disponibilitat pressupostària no fan més que recollir la interpretació feta des de la Junta Superior d'Hisenda i els tribunals.

En aquest sentit es pronuncià el Departament Jurídic i Administratiu de la Conselleria d'Economia d'Hisenda, en el seu informe de dia 16 de novembre de 2010 on manifestà:

*En consonancia con lo anterior, el alcance del derecho a indemnización o compensación por los costes de conservación, mantenimiento y explotación del servicio de depuración de aguas residuales, a tenor de la configuración legal del mismo, se ha concretado, según criterio tanto de la Junta Superior de Hacienda de las Illes Balears como del Tribunal Superior de Justicia de las Illes Balears (vid., por todas, las Sentencias núm. 153/2000, de 29 de febrero, y núm. 536/2006, de 12 de junio), en el sentido de afirmar que dicho derecho no tiene un carácter absoluto o incondicionado, sino que es un derecho cuyo contenido debe ser fijado por la Administración concedente, caso por caso, de modo que la procedencia y la cuantificación del mismo en cada caso queda sujeta a su apreciación mediante criterios técnicos de valoración, así como de las **disponibilidades presupuestarias de la Administración autonómica, sin que, en definitiva, tal indemnización **tenga porqué compensar la integridad de los costes reales del servicio.*****

Aquesta interpretació de subjecció a les limitacions pressupostàries es continua aplicant a les darreres sentències, per exemple la Sentència núm. 391/2016 del Tribunal Superior de Justícia de les Illes Balears que indica:

CUARTO: *Siendo ése el marco normativo y rigiendo con claridad desde la entrada en vigor de la ley 15/2012 de 27 de diciembre el principio de suficiencia presupuestaria, no es posible adquirir compromisos presupuestarios más allá de las dotaciones presupuestarias que se contemplan en la Ley de presupuestos de la CAIB.*

També s'ha de considerar que l'article 27.3 de la Llei 14/2014, de finances de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears estableix que són nuls de ple dret els actes, les resolucions i les disposicions de caràcter general emanats de qualsevol òrgan de la comunitat autònoma i de les entitats instrumentals integrants del sector públic administratiu en virtut dels quals es pretenguin adquirir compromisos de despeses per una quantia superior a l'import dels crèdits autoritzats amb caràcter limitador als estats de despeses dels pressuposts generals de la comunitat autònoma. Per tant és evident que perquè des de la Direcció General de Recursos Hídrics es puguin aprovar les indemnitzacions que s'han de regular a aquest projecte de decret és necessària l'existència de crèdit per a aquesta finalitat.

En un projecte de decret no es pot incorporar un article per garantir la suficiència anual del pressupost de la Direcció General de Recursos Hídrics. S'ha de tenir en compte que l'aprovació del pressupost de la CAIB és una competència del Parlament de les Illes Balears i s'aprova per llei.

Les consideracions que es fan sobre una possible doble imposició en cas que un municipi aprovi una taxa per les despeses que no es cobreixin amb el cànon de sanejament i la reflexió sobre com està plantejat actualment el cànon de sanejament excedeixen de la finalitat d'aquest projecte de decret, on es tracta de desenvolupar reglamentàriament la concessió d'unes indemnitzacions previstes a la llei.

3-Al·legacions respecte el tractament terciari

A aquest projecte de decret s'han introduït referències al tractament terciari que no figuren a l'actual normativa reguladora d'aquestes indemnitzacions. Les al·legacions rebudes van en el sentit que s'haurien d'indemnitzar tots els processos de tractament terciari.

Vista la confusió que hi ha hagut respecte l'assenyalat sobre els tractaments terciaris i que ha derivat en la presentació de diverses al·legacions al respecte, s'ha decidit eliminar aquestes referències del decret, sent un apartat que no estava regulat a l'anterior normativa d'aquestes indemnitzacions.

A canvi s'inclouen noves definicions a l'article 2 per aclarir el que es considera sistema de depuració, que seria el conjunt d'instal·lacions per aconseguir dur a terme els tractaments necessaris perquè les aigües tractades compleixin els paràmetres establerts a la normativa d'abocament d'aigües i s'indica que no seran indemnitzables les obres i manteniment d'estacions regeneradores d'aigües depurades en les que correspongui sufragar aquests costos al titular de la concessió o autorització de reutilització, d'acord amb l'article 109 del Reial decret legislatiu 1/2001, de 20 de juliol, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei d'aigües i l'article 11.3 del Reial Decret 1620/2007, de 7 de desembre, pel qual s'estableix el règim jurídic de la reutilització de les aigües depurades.

4- Propostes de millora en la redacció del projecte del decret

S'han presentat distintes propostes de millora en la redacció del projecte de decret, i referents a la tramitació de les indemnitzacions. Algunes s'han considerat i s'ha modificat l'articulat respecte la proposta inicial.

Canvis introduïts al projecte de decret un cop analitzades les al·legacions

-Article 2 (Definicions) i article 3 (Instal·lacions del servei de depuració d'aigües residuals susceptibles d'indemnització)

L'article 2 inicial es divideix en dos articles:

-Article 2. Definicions

-Article 3. Instal·lacions del servei de depuració d'aigües residuals susceptibles d'indemnització.

S'introdueixen noves definicions com la de sistema de depuració.

S'especifiquen noves instal·lacions que es poden considerar indemnitzables com a integrants del sistema de depuració.

S'especifica que les obres i manteniment d'estacions regeneradores d'aigües depurades, de les quals correspongui al titular de la concessió o autorització de reutilització de les aigües sufragar els costos necessaris per adequar les aigües a les exigències de qualitat vigent a cada moment, conforme l'establert a l'article 109 del Reial Decret legislatiu 1/2001, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei d'aigües i l'article 11.3 del Reial decret 1620/2007, pel qual s'estableix el règim jurídic de la reutilització de les aigües depurades, no tindran dret a indemnització.

S'elimina la data de 21 de febrer de 1979, data d'entrada en vigor del RD 3288/1978, com a data en que els ajuntaments haurien d'haver recepcionat les urbanitzacions per considerar que es podrien indemnitzar les obres en serveis de depuració. S'haurà de mirar en cada cas, segons la normativa aplicable en aquell moment, si correspondria finançar les obres de dotació d'aquests serveis als promotors de la urbanització o junta de compensació i en aquest cas no serien indemnitzables.

-Article 7. Periodificació del pagament de la indemnització (inicialment article 6)

L'article 7. 3 queda redactat de la següent manera:

*Malgrat allò disposat en els punts anteriors, a petició raonada de part interessada, la Direcció General de Recursos Hídrics podrà acordar, amb l'informe previ favorable del conseller o la consellera d'Economia i Hisenda **quan la despesa hagi d'afectar futurs pressuposts**, anualitats i periodificació de pagaments distints dels regulats en els punts anteriors.*

S'especifica que l'informe previ del conseller d'economia i hisenda únicament serà necessari quan la despesa hagi d'afectar futurs pressuposts.

L'informe que es realitza en aquest casos és el de *despeses pluriennals, presa en consideració i autorització de la imputació a exercicis futurs*. Si es donàs el cas que únicament afectàs a l'exercici present no seria necessària l'emissió d'aquest informe.

-Articles 8, 9 i 10. Sol·licituds.(Inicialment articles 7 i 8)

Vistes les al·legacions s'ha decidit introduir algun canvi en l'articulat que regula el procediment de presentació de sol·licituds per les indemnitzacions per obres i instal·lacions de depuració d'aigües residuals.

La principal variació és la introducció d'una fase prèvia, potestativa, on els possibles beneficiaris puguin presentar una planificació dels distints projectes que volen posar en marxa en els propers anys, a efectes que des de la Direcció General de Recursos Hídrics es puguin estimar les necessitats de finançament per a futurs exercicis.

- Article 11 .Tramitació de les sol·licituds (inicialment article 9)

S'especifica la possibilitat de realitzar aprovacions parcials dels projectes presentats, previ tràmit d'audiència, en cas que es detectassin deficiències en el projecte o es concloués que no seria indemnitzable la totalitat d'aquest.

- Article 12. Aprovació inicial (inicialment article 10)

S'especifica un termini màxim per resoldre de sis mesos i que el silenci tindrà sentit negatiu, indicant que, fins que no es resolgui expressament, l'actuació proposada serà tinguda en consideració juntament amb la resta de sol·licituds que es puguin haver presentat en cada període ordinari, a efectes de valorar si és possible la seva indemnització.

- Article 14. Modificacions en l'execució del projecte (inicialment article 12)

S'introdueix una distinció entre les modificacions en l'execució del projecte que comportin un increment del cost del projecte en més d'un 10% i les que representin un increment inferior al 10%.

Les primeres hauran de ser acceptades prèviament per la Direcció General de Recursos Hídrics, les segones podran executar-se sense l'aprovació prèvia d'aquesta. En qualsevol cas, per incrementar l'import de la indemnització es requerirà informe favorable de la Direcció General de Recursos Hídrics.

Si es tracta d'una modificació que no comporti un increment en més d'un 10% la modificació es podrà fer en el propi expedient original. Si es tracta d'una modificació superior al 10% s'haurà de tramitar com un nou expedient d'indemnització.

- Article 19. Import de la indemnització (antic article 17)

S' especifica que en cas que el conseller o consellera de Medi Ambient, Agricultura i Pesca aprovi límits màxims d'import a indemnitzar, segons els m³ tractats i els distints processos de depuració que es duguin a terme, s' haurà de fer mitjançant ordre.

- Article 21. Caràcter finalista de les indemnitzacions (antic article 19)

Es canvia la redacció de l'article 21.2 quedant de la següent manera:

*Amb les finalitats previstes a l'apartat anterior, la Direcció General de Recursos Hídrics podrà dur a terme les comprovacions i investigacions que estimi convenients, i l'incompliment d'aquest determinarà la devolució de les quantitats ingressades **que no s'hagin destinat a l'activitat objecte de la indemnització**, amb els interessos legals corresponents.*

S' ha introduït la matisació que en tot cas només s' hauria de retornar l'import que no s'hagi de destinat a l'activitat objecte de la indemnització.

-Article 25. Vigència de les indemnitzacions (antic article 23)

S' afegeix el següent paràgraf:

Abans de l'1 d'abril de cada any, els beneficiaris podran presentar una sol·licitud de modificació de la indemnització, amb efectes a partir de l'exercici següent, si justifiquen que l'import indemnitzable no cobreix els costos de la prestació del servei. La justificació dels costos s'haurà de fer de manera similar que en el cas de tramitar una nova indemnització. L'import a indemnitzar, en qualsevol cas, estarà subjecte a limitacions pressupostàries.

El que possibilita que no s'hagin d'esperar tres anys per sol·licitar una modificació de la indemnització si la indemnització aprovada no cobreix els costos del servei.

-Article 26. Inspeccions dels serveis indemnitzats (antic article 24)

Es canvia la redacció de l'article 26.4 quedant de la següent manera:

La Direcció General de Recursos Hídrics podrà dur a terme campanyes específiques de control dels serveis de depuració i/o sol·licitar als beneficiaris l'execució d'auditories de qualitat. En cas que els beneficiaris haguessin d'assumir aquest cost es considerarà indemnitzable.

-Disposició transitòria segona. Indemnitzacions concedides a favor d'entitats que no reuneixen les condicions per ser considerades beneficiàries.

Es modifica l'article ampliant el període transitori, de forma que es permet una pròrroga de tres anys.

- Annex 1 . B) Càlcul del cost net del servei de depuració

Queda amb la següent redacció:

A) CÀLCUL DEL COST NET DEL SERVEI DE DEPURACIÓ

S'hauran de detallar els costs anuals suportats per l'execució del servei de depuració.

Només es podran imputar costs directament relacionats amb el servei de depuració. En cas que un cost pugui ser imputable a diversos serveis, entre els quals el servei de depuració, s'hi podrà imputar el % corresponent, justificant la forma d'assignació del percentatge.

Tots els costs detallats s'hauran de justificar documentalment. Les factures o altra documentació presentada hauran de permetre constatar que la despesa imputada correspon al servei de depuració.

En cas que el volum de factures o justificants a aportar sigui molt elevat, es podrà presentar una relació de les despeses imputades i aportar únicament els justificants que la Direcció General de Recursos Hídrics consideri necessaris per poder tenir una seguretat raonable de la correcció dels costs imputats.

Els costs que puguin tenir variacions importants d'un exercici a un altre es calcularan fent la mitjana dels costs suportats en els darrers tres exercicis.

Dels costs que es prevegi que no es repetiran anualment se n'imputarà únicament una part, considerant la distribució del cost mitjançant quotes d'amortització raonables.

S'han eliminat les referències que es feien al tractament terciari i s'ha afegit un paràgraf que possibilita la no presentació de la totalitat de les factures en cas que el volum d'aquestes sigui molt elevat, substituint-se per la presentació d'una relació i els justificants que d'aquesta relació des de la Direcció General de Recursos Hídrics sol·licitin per poder tenir una seguretat raonable de la correcció dels costs imputats.

- Annex 1. Apartat referent al cost de personal

Vistes les al·legacions s'ha decidit modificar aquest apartat quedant de la següent forma:

1. Cost de personal:

Retribucions del personal, qualsevol que sigui el concepte pel qual es paguin. A títol indicatiu s'hi inclouen: sous i salaris, plusos, hores extraordinàries, seguretat social a càrrec de l'empresa, transport del personal, altres despeses socials.

- Personal operatiu dels serveis de depuració: El cost indemnitzable serà el cost d'empresa suportat per cada treballador.

Qualsevol canvi en l'estructura de personal que incrementi el cost del servei, tant sigui per increment del nombre de treballadors com per canvis de categoria d'aquests, haurà de ser justificat i requerirà l'aprovació prèvia de la Direcció General de Recursos Hídrics perquè es pugui considerar a efectes del càlcul de la indemnització.

Els increments salarials que es puguin aprovar a l'àrea de depuració, perquè puguin ser considerats a efectes del càlcul de la indemnització, no podran ser superiors que els aprovats per a la resta d'àrees de l'entitat i de l'administració territorial a la qual estigui adscrita, si n'és el cas.

D'aquesta manera s'eliminen els límits establerts anteriorment, però es manté un cert control.

- Annex 2. condicions per indemnitzar tractaments terciaris

S'ha suprimit aquest annex del projecte de decret.

Palma, 21 de desembre de 2018

El cap de la secció de sanejament i Qualitat de les Aigües

Dámaso Ybáñez Bosch